

NOVI SLOV. ŠTAJERC

IZ NARODA ZA NAROD.

„Novi Slovenski Štajerc“ izhaja vsakega 10., 20. in 30. v mesecu. — Naročnina za celo leto 2 K, za pol leta 1 K, za četrť leta 50 vin; plačuje se naprej. — Posamezna šteť 6 v. Oznanila po dogovoru. Denar in reklamacije se pošiljajo na: Upravništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani. Dopisi pa na: Uredništvo „Novi Slovenski Štajerc“ v Ljubljani.

Somišljeniki! Širite naš list, pridobivajte mu novih naročnikov in pridno dopisujte v njega! Dolžnost pri- stašev naše misli je, da širijo list in naše misli. Kdor je zasledoval pazljivo naše delovanja, je lahko uvidel, da se trudimo pošteno in odkrito za koristi našega ljudstva in da neizprosno obsodimo vse, kar je našemu narodu škodljivega.

Naročnike pa pozivljamo, naj storijo brez izjeme svojo dolžnost in plačajo naročnino.

Nesloga slovenskih poslancev na Du- naju.

Že zadnjič smo poročali, da se slovenski poslanci niso zjediniili, da bi na Dunaju skupno in odločno se borili za koristi slovenskega kmetskega stanu in celega slovenskega naroda. Vsa odgovornost za škodo, ki jo trpi slovensko ljudstvo vsled neutemeljenega in ne- umljivega postopanja, zadene v prvi vrsti in skoraj izključno one, ki so govorili in delali proti složnemu, skupnemu nastopu, in to so dr. Krek, dr. Korošec in dr. Gregorčič. Odgovorni pa so za to tudi drugi, ki so glasovali proti skupnemu klubu. Res čudimo se, da sta recimo poslanca Pišek in Roškar bila *proti* skup- nosti, akoravno sta pred volitvami vedno govorila in pisala pod zastavo: »Le vkup, le vkup« ter priznavala, da leži moč v združenju. To nam moža pač pošteno morata priznati, da zastopata onadva kakor dr. Ploj, Roblek in Ježovnik ravno tako gospodarske kmetске in slovenske narodne koristi, da tudi v veri med na- šimi poslanci ni razlike.

Vse, prav vse veže posebno štajerske poslance, da bi nastopali složno, skupno ter tako res vsaj nekaj tega dosegli, kar so obljubili na shodih. Ali mislite, da nas bo vlada bolj upoštevala, če smo nesložni, razcep- ljeni?! Njej je vendar ljubo, ker nam je nasprotna, da smo v neslogi slabi.

Pomislite to, in prišli boste do prepričanja, da niste ravnali ne v korist štajerskega kmetskega ljudstva, ne v korist teptanega in preziranega našega sloven- skega naroda.

Še bolj krivično in škodljivo pa je, da se sedaj po razkolu napada lastne brate, sopolasce. Seveda, ni še dovolj, da nam javno in skrivno delajo Nemci škodo, da uporabljajo vso svojo veliko moč proti celemu na-

rodu pa tudi proti posameznim, sedaj še se mora grda in obsojevanja vredna vojska nadaljevati med brati! Slovensko ljudstvo je volilo svoje poslance, da zastopajo njegove pravice, ga branijo pred krivicami in mu priborijo in zboljšajo njegov položaj, ne pa da sedaj delujejo samo na to kako bi *škodovali si med seboj* in na zvit način hoteli vzeti nekterim zaupanje, posebno pa poslancu dr. Ploju.

Ali je storil dr. Ploj kaj, kar je v škodo njegovih volilcev?

To je glavno vprašanje, in na to moramo jasno in odločno reči, da **ne**. On je ravnal pošteno po svoji naj- boljši vesti, kajti potegoval se je za skupen, močen, složen nastop vseh slovenskih poslancev. »V slogi je moč« pravi prego- vor in »viribus unitis« — združenimi močmi — je kli- cal sedaj že osiveli naš presvitli vladar pri svojem na- stopu kot vladar in jim ponavlja ta klic vedno. In v zadnjem prestolnem govoru je klical poslancem naj *složno v ljubezni delujejo* za blagostanje avstrijskih naro- dov. To je storil do sedaj dr. Ploj, a zato ga sedaj na- padajo prav krivično in po nepotrebnem nekteri slo- venski listi.

Dr. Ploj je stavil koristi slov. kmeta in koristi slovenskega naroda nad vse osebnosti, zato je pozabil vse napade na njegovo osebo. Volilci ptujsko-or- moškega okraja mu tudi niso ničesar ukazali, s kom naj gre v parlamentu skupaj, da bo dosegel to, za kar se je obljubil potegovati. Volilci imajo zaupanje v njegovo zmožnost in razsodnost, da bo ravnal tako, kakor ve, da je za poštenega slovenskega poslanca najbolj prav.

Neumno in lažljivo je trditi, da je prišel dr. Ploj med kake nasprotnike vere ali pa nasprotnike kmet- skih koristi, kajti v tistem klubu kakor on, je 7 po- štenih odličnih duhovnikov, ki jih je vse volilo ubogo kmetsko ljudstvo za svoje poslance. Dr. Ploj je šel s tistimi skupaj, ki trdijo, da mi Slovenci in Jugoslovani dosežemo od vlade le kaj, ako smo složni in edini. To je resnica in vse drugo je laž, in naj trdi to tudi dr. Korošec.

Neumestno in krivično delo.

Sedaj časopisi govorijo, da bodo skušali podko- pati dr. Ploju nasprotniki zaupanje pri volileih. Tako početje je vredno najostrejšega obsojanja. Le pomnite si, zavedni možje in mladeniči, kar smo pisali pred volitvami in kaj pišemo danes! To povejte takim lju- dem v obraz in povejte jim tudi, da tako ravna le tisti, ki ima sam vsega dovolj. Vi ste dobro premislili, koga

ste volili, zato mu kot značajni, odločni volilec še sedaj zaupate. Naj raje tisti ta čas, ko mislijo loviti kake nezaupnice, delajo za vaše koristi, za vaš blagor, in to bo najboljše. O dr. Ploju ste lahko prepričani, da bo vedno rad storil svojo dolžnost kot poslanec. Sedaj pravijo o njem, da nima veljave, ob enem pa pišejo, da bi bil tudi v njihovem klubu lahko podpredsednik kakor je sedaj. Prej so vam ga priporočali, a par dni potem mu skušajo vzeti Vaše zaupanje. Ali ni to otročje? Da celo hujše kakor otročje je, kajti to se pravi vendar *volilce za norce imeti*.

Mi smo vam pisali dovolj. Odkrito in jasno smo vam svetovali pred volitvami, odkrito in pošteno vam povemo resnico sedaj. Nismo za nobeno stranko posebej govorili, ker smo prepričani, da je složno delo za nas potrebno. Ravno zato pa vam svetujemo sedaj; zaupajte neomajano svojemu poslancu dr. Ploju, ki bo zmiraj in vedno zastopal in deloval za koristi slovenskega kmetijskega ljudstva in celega slovenskega naroda! Nezaupnice zaslužijo vsi tisti, ki so glasovali proti skupnemu nastopanju.

Politični pregled.

Državni zbor. Po dolgotrajnih pogajanjih med raznimi strankami je bil izvoljen v torek za predsednika zbornice nemški krščanski socialist Weisskirchner s 351 glasovi od 480 oddanih glasov. Značilno je torej, da se Slovani niso mogli združiti in voliti Slovana za predsednika. Za slovanskega predsednika so se potegovali najbolj Čehi.

Sedaj začne državni zbor svoje delo, pred vsem bodo rešili odseki ugovore proti volitvam. Na slovenskem ozemlju so ugovori vloženi proti izvolitvi Resel-a, dr. Benkoviča in župana ljubljanskega Hribarja. Zbornica običajno ugovorov ne upošteva, ker se stranke navadno pobotajo med seboj.

Ogrsko. Madžari so skušali biti tudi proti hrvatskim poslancem tako nesramni, kakor so proti Slovkom, Rutenom in Rumuncem. Toda kmalu so spoznali, da njihova trma ne bo zmagala. Vtihotapiti so hoteli določbo, da je madžarščina edini jezik na ogrsko-hrvatskih železnicah, toda spodletelo jim je, Hrvati se niso vdali, ker branijo svojo pravico in svoj jezik na podlagi temeljnih pogodb iz leta 1867 in 1868. Kedaj bodo naši poslanci tako složni in odločni ter neizprosni?

Rusko. Ruski državni zbor je bil razpuščen, ker ni izročil sodnji socialno-demokratskih poslancev, ki so na tajnem pripravljali splošni punt med delavstvom in vojaštvom ter hoteli odpraviti carstvo in ustanoviti ljudovlado ali republiko. Vlada je izdelala že novo volilno postavo, po kateri bi imeli neruski narodi, ki jih je na Ruskem precej, manj poslancev kakor do sedaj.

Nemčija je v hudih stiskah. Po prizadevanju angleškega kralja Edvarda so sklenile države Francoska, Angležka in Španska zvezo. Vsled te zveze je v slučaju vojske Nemčija izgubljena na morju in ne more braniti niti svojih naselbin v Afriki in drugih krajih. Pa tudi na suhem ni ravno najboljše, kajti Francoska je v zvezi z Rusijo. Sedaj se trudi angleški kralj po

po svojih ministrih, da bi pridobil še Italijo in vse kaže, da to ne bo preveč težko. Tako ostane le Avstrija zvezana z Nemčijo, akoravno večina avstrijskih državljanov tej zvezi nasprotuje.

Francosko. Najznamenitejše na Francoskem je sedaj močno gibanje vinogradnikov na južnem Francoskem. Vlada je v francoski zbornici predložila načrt proti ponarejanju vina. To je tam zelo potrebno, ker se prideluje veliko vina, a prodati se ne more, ker se ga napravi v severnem delu Francoske ogromne množine na umeten način. Vinogradniki imajo prav do brega vina veliko iz prejšnjih let, a prodati ga ne morejo niti po 10 K 100 l. Sedaj so se začeli naravnost puntati in prišlo je že do pobojev. Spuntalo se je tudi vojaštvo enega polka, ki je bil zaradi tega kazensko prestavljen v francosko naselbino Alžir v Afriki. Vodja vinogradnikov, ki so napravili velikanske shode, je Albert.

Japonsko. Japonci se še vedno ne morejo umiriti, ker jih ne puste več izseljevati se v Severno-Ameriko in ker jim tam v šolah nočejo dati enakih pravic kakor drugim. Ustanavljajo na tihem društva, ki imajo namen, hujskati in pripravljati japonski narod na vojsko z Ameriko. Ravno tako so delali pred desetimi leti proti Rusom.

Domače novice.

Vsi na shod! V nedeljo, dne 30. t. m. se bodeta vršila dva velika zaupna shoda in sicer ob 10. uri dopoldne v Ptuj, ob 4. popoldne v Ormožu. Obeh shodov se udeleži poslanec dr. Ploj. Razpravljalo se bo o ustanovitvi jugoslovanskega kluba. Vsi rodoljubi se vabijo na shoda.

Naš poslanec dr. Ploj je vložil prvi nujni predlog za podporo pogorelcem v Mihovecih in Dražencih na Dravskem polju. Dr. Ploj je vložil drugi predlog za podporo faram Leskovec in Sv. Barbara, kjer je vinska trta pozebla. Nadalje je tudi osebno posredoval v zadevi regulacije Pesnice v Gorišancih. Dr. Ploj pripravlja tudi več drugih obče koristnih predlogov. Volilec, zaupajte našemu vrlo delavnemu poslancu! Ne dajte se premotiti od nikogar! Izrecite mu svoje popolno zaupanje, ker on res z vso vnemo dela za svoje volilce, njegovi nasprotniki pa dosedaj samo rujejo proti njemu.

Slovenske občine! Pošljite nemudoma doposlane vam prošnje s podpisi in pečati na označen naslov. Slovenski župani, storite svojo narodno dolžnost! Storitite to tudi vsa naša narodna društva! Mogočen in jasen, složen naj bo naš glas po slovenskih srednjih in višjih šolah! Slovencem pravic!

Ptujski „Štajerc“ zopet natoleuje in obrekuje. Eksdemokrat Linhart, ki ima, kakor je pravil »Mir«, dolge prste, ki ima pa tudi grdo dolg jezik, pogreva nesramno laž o dvornem svetniku dr. Ploju. Povdarjamo še torej enkrat: dr. Ploj je *sam zahteval* od sodnije, naj se Steinove obdolžitve preiščejo. Predpreiskave okrožnega sodišča v Ljubnem so jasno, *sodnijsko dokazale*, da ni *gosp. dr. Ploj popolnoma ničesar zakrivil*, kar bi moglo dati le povod tistim obrekovanjem in da so to samo prazne neut-

meljene govorice. Kdor to ponavlja, je nesramen obrekovalec. Razni nemški listi že tudi poročajo, da se bodo uvedle proti takim obrekovalcem tožbe radi častikraje. Mi prosimo, da nam vsak prijatelj tujega poštenja naznani s pričami vred take obrekovalce.

Nemci so ravnokar ustanovili društvo za vzdrževanje in podpiranje nemške narodnosti na Ogrskem. Oklic so podpisali znani liberalni profesor prej celjski poslanec Jos. Pommer, duhovnik in krščansko-socialni poslanec Scheicher in vsenemec Wastian. Pri nas pa dr. Korošec ni imel nunejšega dela, kakor da je komaj začeti načrt s svojim izstopom razbil. To ni narodno, niti možato, zato pričakujemo, da dr. Korošec prekliče svoj preneglen korak in da se ustanovljeni »Narodni svet« res razvije in začne z vso požrtvovalnostjo delovati.

Moškanjci. Moškanjska občina je izrazila svojemu poslancu g. dr. Ploju neomajano zaupanje in zahvalo za pošteno, narodno postopanje na Dunaju. — Gasilno društvo je izrazilo svojo pristržno zahvalo dr. Ploju, ker je mu izposloval s prošnjo te dni iz kabinetne (cesarjeve) pisarne 150 kron cesarjevega darila.

Ptuj. Za okrajnega glavarja v Ptujju je imenovan dr. Prahl, ki je vodil do sedaj poslovanje okrajnega glavarstva v Celju. Pozdravljamo novega okrajnega glavarja s pozivom, naj nikjer ne skuša kratiti pravice slovenskega jezika pri uradovanju in da bo vseskozi spoštoval in pospeševal pravice slovenskega kmetškega ljudstva, dobro pomneč, da je postal glavar v slovenskem okr. glavarstvu. Underreinov smo siti in se jih bomo vedeli ubraniti.

Slovenske trgovce v Ptujju, ki smo jih že enkrat opozorili, da grešijo proti narodu z nastavljanjem nemških pomočnikov, še enkrat opozarjamo, naj store svojo dolžnost, ker bi jih sicer ne mogli *smatrati* za Slovence, in bi jih tudi *ne mogli podpirati*! Ali je to narodno, če ima slovenski špecerist tri pomočnike in niti eden se ne zaveda, da je Slovenec, po nemških gostilnah in »Vereinshausu« pahodijo vsi, posebno *poslovodja*? Tudi nek manufakturst ima nemškega pomočnika, ki zahaja v nemške gostilne ter občuje *izključno* z nemškimi kolegi. Slovenci zdramimo se vendar enkrat! Posnemajmo vsaj v tem naše nasprotnike Nemce, ki nobeden ne nastavlja slovenskih pomočnikov!

Veselice „Kmetijskega bralnega društva“ v Rogoznici se je sijajno obnesla. Igri sta splošno ugajali tembolj, ker so diletantje svoje vloge dobro rešili. Posebno igra »Berite časnike«, je ljudem dopadla. Le navdušeno in vstrajno naprej! Upamo, da nam še društvo večkrat kaj takega priredi.

Zavrč v Halozah. O brezbriznosti nadučiteljevi in o nedostojnem ravnanju učiteljice Krall dobili smo zopet hude pritožbe. Če ne bo kmalu red, in če dobimo še najmanjšo utemeljeno pritožbo, obrnemo se z vsemi pojasnili preko okr. šol. sveta na deželni šolski svet. Imamo pa še druga sredstva na razpolago!

Polenšak v Slov. goricah. Že enkrat smo pisali, da imamo pri nas dopisnika ptujškega »Štajerca«, ki zleže vsake kvatre z glasnim kokodajskanjem kako nemškutarsko jajce, ali pravzaprav smrdeči klopotec v ptujski lažnjivi list. Mož ima mnogo masla na glavi, zato naj bo posebno sedaj v poletnem času previden

pri svojem obrekovanju, kajti naše potrpljenje je minilo. Ako ima že tako veljavo pri ptujski nemški in nemškutarski gospodi, naj jim raje priporoča, da nam napravijo okrajno cesto na moškanjski kolodvor. O tem bomo še govorili, za sedaj povemo samo, da smo Ornigovih obljub že siti davno do grla.

Požar v Preradu na Polenšaku. V četrtek, 20. t. m. je pogorelo 12 poslopij, večinoma vinski hrami v Preradu. Zažgali so otroci. Škoda je velika, pomoč nujno potrebna. Vnemarne stariše, ki dajejo svojim otrokom šibice ali jih stavijo na tak kraj, da pridejo otroci lahko do njih, bo morala začeti sodnija z vso ostroostjo kaznovati. Stariši, sploh vsi odrastli, pazite povsod na otroke, da ne napravite toliko nesreč in težav sebi in svojim sosedom!

Jelovec pri Mariboru. Naše upravništvo je poslalo v podpis nekterim županom med temi tudi županu na Jelovcu pri Mariboru v podpis prošnjo za slovenske šole in vseučilišče. Priložilo je potrebne znamke in zavitek, v katerem bi naj poslalo županstvo prošnjo naravnost na Dunaj predsedstvu državne zbornice, ter bi ne imelo pri tem nobenih drugih stroškov. Dočim so druga županstva to storila, je jelovski župan »Johann Deschmann« peticijo nepodpisano zavrnil, najbrže po nasvetu kamčkih »šribarjev« n brestniških Wiesthalerjev. S tem se je jelovsko županstvo izreklo tudi *proti uvedbi slovenskega jezika v šole*. Mi si bomo ta slučaj zapomnili in ga znali ob priliki nove občinske volitve porabiti. Jelovec šteje 230 Slovencev in le 10 nemčurjev. — Nemca ni nobenega. — Mož pa, ki je nasprotnik slovenskih šol, je gotovo tudi nasprotnik volje, želje in potrebe svojih soobčanov in tak mož ni vreden županske časti.

Sv. Andraž v Slov. Goricah. Nenadne smrti je umrla mati tukajšnjega trgovca Zorko. Peljala se je v Ptuj, a med potjo jo je zadela srčna kap. Dejali so jo v Pacinjah na mrtvaški oder in jo od tam prepeljali na pokopališče pri sv. Doroteji v Dornovi. N. v m. p.

Železnica Purkla-Ptuj-Rogatec. Načrt za to progo je razpostavljen pri mariborskem okrajnem glavarstvu, soba šte. 5. Stranke si ga torej lahko tam ogledajo.

Velika nesreča je zadela pretekli četrtek občini Mihovce in Dražence. Izbruhnil je namreč ogenj in se razširil v uničujoč požar. Pogorelo je 36 posestnikom vse. Zažgali so baje otroci. En otrok in mnogo živine je zgorelo. Gasilo je šest gasilnih društev. Prosimo vse okoličane, naj na vse načine, vsak kakor mu je mogoče, pomagajo nesrečnim revežem. Škode je nad 200.000 K. Nujna pomoč potrebna.

Celje. Okrajnim glavarjem celjskim je imenovan baron Müller. Ne vemo, zakaj da naša vlada misli, da so nemški plemenitaši najboljši glavarji na slovenski zemlji.

Trbovlje. »Pazniško in delavsko podporno društvo v Trbovljah« naznanja gostovanje članov slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani. V dvorani g. Forteja je dne 29. junija, torej v soboto prva predstava: Na letovišču, burka v treh dejanjih. Drugi dan, v nedeljo, pa je predstava: Martin Smola ali kinematograf, burka v treh dejanjih. Pri predstavi svira godba.

Gornji Grad. Volitve v okrajni zastop gornjegraški se vrše 4. in 6. julija.

Ornig in njegovi prijatelji se že tresejo za večino v ptujskem zastopu, zato se že temeljito »pripravljajo« na nove volitve. Prepričani smo, da bode spet podkupovanje igralo veliko ulogo, toda že sedaj povemo, da bomo nastopali na podlagi novih kazenskih določb v volilnem zakonu, z vso odločnostjo in zna se zgoditi, da bodo brez prizanesljivosti morali sedeti nekteri ptujski gospodje Ornigove stranke, ki ponujajo po noči skozi okno denar. Ravno tam boste padli v past, kjer najmanj pričakujete. Ali se razumemo?!

Avtomobil je lepa reč, misli si Ornig in ga hoče imeti baje na okrajne stroške kot načelnik okr. zastopa. Človek lahko po cestah kmetom konje straši, prah dela in okuži zrak z bencinovim smradom, zraven pa se le lušno na okrajne stroške vozi. Vse prav lepo za Orniga, samo da smo mi prepričani, da ne bo niti enega kmetskega veleposestnika, ki bi volil Orniga in tako omogočil, da bi ta mož na okrajne stroške strašil po okrajnih cestah živino, posebno konje.

Dr. Tschech, sodni pristav v Šoštanju si hoče pridobiti slavo s tem, da je začel slednji čas po vrsti ovajati slovenske uradnike. Zdaj se je spravil na sodnega kanclista Frasa. Tudi notar gosp. Kolšek je najbrže žrtev značajnosti tega moža. Zopet lep dokaz, kako zelo nas imajo »radi« nemški uradniki in ptujski »Štajerc« noče o tem ničesar poročati. Zakaj le ne, Karole Linhardt?! Svoje rojake pa prosimo o tej zadevi natančnejših poročil.

Nemška prevzetnost na Spodnjem Štajerskem. Pred kratkem je bil pri sodnji v Celju imenovan sodnijskim tajnikom Slovenec Oton Vidic. Vsak trezen in pošten človek bi mislil, da je popolnoma samoumevno, da pride med Slovence za sodnika Slovenec. Toda ni tako, vsaj pri spodnještajerskih Nemcih ne. Sedaj kričijo in pišejo, da se jim je zgodila krivica, ker je po prizadevanju našega poslanca dr. Ploja v slovenskem celjskem okrožju vsled tega imenovanja *polovica* sodnikov Slovencev, akoravno bi v resnici morali biti vsi. To kaže, kako krivični in prevzetni so od Slovencev živeči spodnještajerski Nemci in koliko je treba truda slovenskim poslancem, da priborijo nam kako drobtino.

Narodni svet za Štajersko je sklenil pri svoji seji dne 13. rožnika t. l. sledeče:

I. Narodni svet za Štajersko je prepričan, da je za uspešno zastopanje pravice in koristi slovenskega naroda neobhodno potrebno, da se vsi jugoslovanski državni poslanci združijo v eden sam klub, in pričakuje od vseh jugoslovanskih poslancev, da delujejo za ustanovitev takega kluba.

II. Ker slovenski živelj v spodnještajerskih mestih in trgih vsled krivičnega volilnega reda ni zastopan po lastnem zastopniku, pričakuje se od štajerskih poslancev, da bodo kakor do sedaj pozornost posvetili razvoju slovenstva v trgih in mestih ter Slovence v spodnještajerskih mestih in trgih najizdatneje podpirali v njih narodnopolitičnih in opravičenih gospodarskih težnjah ter zastopali tudi slovensko obrt in trgovino. Zlasti naj slovenski poslanci z vso odločnostjo zahtevajo pri vseh oblastih in uradih, kateri se nahajajo v teh mestih in trgih, a so namenjeni slovenskemu kmet-skemu ljudstvu na deželi, slovenske uradnike in usluž-bence ter splošno slovensko uradovanje.

III. Narodni svet za Štajersko pozivlja vse jugo-slovanske poslance, da zastavijo vse sile za uresniče-nje davne zahteve Slovencev po lastnem slovenskem vseučilišču v Ljubljani.

IV. Narodni svet za Štajersko smatra za najnujnejšo potrebo vseh Slovencev, da se odpravi nesmi-selna uredba naših srednjih šol ter da se spopolnijo obstoječe nižje slovenske gimnazije v popojne gimna-zije s slovenskim učnim jezikom, da se, kar se tiče naših štajerskih razmer posebej, slovensko-nemški gimnazijski razredi v Celju popolnijo v popolno gim-nazijo s slovenskim učnim jezikom, da se ustanovi v Mariboru gimnazija s slovenskim učnim jezikom, da se kar najhitreje mogoče reši zadeva ljudske šole za celjsko okolico ter ustanovi za štajerske Slovence nižja obrtna šola in učiteljsišče s slovenskim učnim jezikom.

V **Noršincih** so pri zadnji občinski volitvi vrgli Nemcem prijazno stranko. Prenaglo se je veselil »H« na županski stolec. Čast zavednim volilcem, da so tako imenitno pometali! Sedaj pa zahtevajte, da uraduje novi župan dosledno slovenski!

Poštno ravnateljstvo v Gradcu odgovarja sloven-skim strankam na slovenske vloge nemški. Navadna uljudnost pri olikanih ljudeh zahteva, da se odgovori po možnosti v tistem jeziku, v katerem je vprašanje ali prošnja. Te olike seveda c. kr. poštni urad nima, a mi imamo *zakonito zajamčeno pravico*, da se nam odgovori v našem jeziku. To graškemu ravnateljstvu v pojasnilo s pristavkom, da bomo skrbeli, da nemška ošabnost in in nemška drevesa ne bodo dosegla zaželenega neba!

Slovenski uradniki bodite v svoji službi vestni in točni, da vas nasprotniki ne bodo imeli povoda opravljati in ovajati. Le, če boste taki, imate pravico se pritoževati o krivicah, ki se vam gode od višje strani. Mi vas bomo v tem slučaju tudi radi podpirali.

Poročajte nam pravočasno! Često se nam določje poročilo o kaki nujni stvari še le slednji dan pred iz-idom lista, dasi bi dopisnik nas o tem lahko obvestil že mnogo prej. Vsled tega se zgodi, da dostikrat ne moremo stvari spraviti v prvo številko, za prihodnjo pa je stvar zastarana. Naš list izhaja le trikrat na me-sec, na kar se je pač treba ozirati.

Več delavnosti, gospoda! Tri mesece bo kmalo, ko smo se obrnili na nekatere svoje rojake z vprašalnimi dopisi glede poštinih razmer. Dasi je stvar važna in nujna, nismo prejeli še do danes nobenega poročila na stavljena vprašanja, četudi smo za odgovor priložili znamko. Taka malomarnost v važnih zadevah je vredna, da se krepko ožigosa. In potem se še pritožujemo, da smo Slovenci povsod zadnji in ničesar ne dosežemo. Zabavljati in kritikovati, to gotova gospoda zna pre-dobro, pozabila pa se je v svoji udobnosti priučiti točnosti, vestnosti in uvaževanju tudi manj važnih zadev.

Dopisi.

Jodlbauer mora biti kriv in obsojen! Kandidat soc. demokratov Jodlbauer, se je nemškim Ptujčanom hudo zameril. Obsojal je nekoč neusmiljeno župana Orniga in njegovo javno delovanje. To pa je v Pluji vsakemu zabranjeno. Mestni odborniki, prijatelji Ornigovi, so bili

navzoči, pa ker je govoril Jodlbauer resnico, niso ugovarjali. Pa naši mestni fantje in fantalini so se vendar hoteli maščevati!

Porabili so Jodlbauerjev volilni shod pri Weissensteinu. Pa bili so spet hudo tepeni. Šli so tožit! Znani sodnik Glas in Klemenčič morata Jodbauerja in vse soc. demokrate spraviti pod ključ.

Tedne se že stvar kazensko zasleduje, prič je bilo zaslišanih že nebroj! Adjunkt Klemenčič se trudi in ubija, vso svojo bistrumnost je že izvabil, pa Jodlbauer je še vedno prost!

Ptujski gospodeki pa še vedno nosijo prejete batine!

Ali ni škoda za čas in papir? In ta sramota! Delavci, ki so mirno zborovali, se ne bodo pustili pobijati od mestne Orničove fakinaže od najetih in plačanih pretepačev. Od sodnikov pričakujemo nepristranske, neodvisne in pravične razsodbe!

Sv. Marjeta pri Moškanjcih. Uravnava Pesnice napreduje in mi prebivalci ob Pesnici pričakujemo od regulacije splošnih koristi, ne moremo pa se sprijazniti z ravnanjem in postopanjem inženjerjev, ki delajo nam v očito škodo in v korist tukajšnje pl. Tschebulz.

Ko so bili komisijonelni ogledi, obljubilo in zagotovilo se nam je, da se nam ne vzame popolnoma nič zemlje, ampak se porabi kvečjemu stara struga. Sedaj pa so pričeli tukaj z delom in jemljejo nam 15—20 m naših travnikov, grajskega pa se v velikem ovinku izognejo. Mi odločno povdarjamo, da se je napravil torej načrt *proti nam danim obljubam in pojasnilom*, samo da ostane travnik g. Tschebulzove nedotaknjen. To je očita krivica, ktero tukaj javno pribijemo. Oškodovanih nas je več kmetov, ki vsako ped travnika krvavo potrebujemo, in to samo iz prijateljstva med gospodo. Nadinženerjem je važnejši protest in ugovor ene edine stranke, kakor pa nas vseh.

Pa ne samo krivičen je ta načrt, celo naravnost obsojevanja vreden je, kajti dela se popolnem nepotreben ovinek okrog travnika g. Tschebulz, kateri leži *nižje od naših in kjer se pozna še sedaj, da je Pesnica tekla nekdanj tam naravnost*. Mi smo prosili pri svojih prošnjah vedno, da bi se Pesnica *uravnala*, ne pa, da bi se *delali ovinki*. Priprosta pamet mora kazati vsakemu, da se ravna tukaj nepravilno. Nadinžener se izgovarja, da je ovinek v načrtu, načrt pa je od vladarja potrjen. To tudi mi vemo. Vemo pa tudi, da je bil ovinek sprejet *le zaradi Sokovega mlina* in da je spreminjati inženjerjem dovoljeno, ako zahteva to korist uravnave in posestnikov. Sedaj je bil Sokov mlin odkupljen in nadinženerjev izgovor je ničeven, ne velja. Pritožili smo se na deželni odbor, a ta se sklicuje na mnenje nadinženerja. Naznanili smo to tudi našim poslancu g. dvornemu svetniku Miroslavu Ploju in ta je že posegel vmes. Upajmo, da se izteče stvar ugodno za nas. Seveda smo veliko zamudili in bo sedaj delo silno težavno, a zanašali smo se na besedo komisije. Toda to še ni vse. Tudi v drugi naši zahtevi nam nadinžener nasprotuje. Občina Zamušani in občina Sv. Marjeta zahtevata most, katerega na vsak način rabita. Nadinžener hoče postaviti neko začasno leseno podrtijo, mi pa hočemo most iz betona in železa. Obe občini sta dovolili prostovoljno zelo visoke, lahko rečemo skoraj

previsoke doneske. Leseni most potrebuje vedno poprav in je torej polagoma dražji, kakor pa zahtevani. Glavni in edini nadinženerjev izgovor je, da ne ve, koliko bo vode, ko bo uravnana Pesnica do Dornove, da se torej mora narediti najprej začasni leseni most in še le pozneje iz betona. To je tako prazen in naravnost smešen izgovor, da se mu lahko celo naše krave smejijo. Vprašamo le g. nadinženerja: 1. Kako je vedel uravnati Pesnico do sedaj, če ni vedel, koliko vode bo približno steklo po strugi; 2. Kako je vedel razširiti most pri okr. cesti med Ptujem in Ormožem; 3. kako si upa prevzeti on tako drago in veliko delo, ako je nezmožen in nesposoben take reči preračunati? Ali ni on zaradi tega zaupnik deženega odbora in vlade, ker *bi moral biti res nepristranski strokovnjak?!* Dvojno delo stane vendar dosti več, kakor enkratno dobro. Seveda potem odpadejo gospodom razne dijete in druge ugodnosti. Pravico hočemo in nič družega. Gospodje, bodite prijatelji s komur hočete, a škodovati ne smete nikomur. Uradnik mora biti pravičen. Ne mislite, da smete z nami delati vse, ker ste Vi nemški inženjer in nadinžener, a mi priprosti slovenski kmetje.

Stoperce. Ena borba je srečno prestana. V državnoborskih volitvah smo imenitno zmagali. Narodnih slovenskih volilcev, kateri so volili dr. Ploja, bilo je 79; drugih pa, ki mečejo kravjek na cerkev, 46. — Sedaj začnemo vojsko za občino Stoperce. V tej občini je vladala dosedaj štajerčijanska stranka pod komando prebrisanega barantača ptujskega »Štajerca« Fiderškega Jakeca. — Ta vam razume nekaj, česar ne razume vsak drugi. Ker ne more gnati na vsak sejem par volov, pa nese prav skrbno po en ali dva para lažljivih ptujskih »Štajercev« in jih tam ponuja. Koliko je dosedaj pri tem pribarantal, tega nismo mogli poizvedeti. — Če pa je že odbornik sedajnega občinskega zastopa tako »napreden«, kako mora biti vodstvo? In res — ne vemo ali je v celi Avstriji taka občina kakor so Stoperce. — Poglejmo občinske seje.

Častitljiv zbor in pred njima dve frajlci kot zapisnikarici. — Kakor dve skrbni koklji, okoli katerih dremajo in kimajo plačani oče župan, blagajničar in tako po vrsti tudi drugi. — Če se bliža kaka slovenska ali klerikalna »nevarnost«, tedaj povzdignete koklji svoj svarilni glas: »čurk« — in brezskrbni občinski očetje poskrijejo se pod njihove peruti. Tak »čurk« bil je slišati, ko so se imele razpisati nove obč. volitve! zato pa se za nje tudi niso poprej pobrigali, dokler ni dregnilo c. kr. okr. glavarstvo v Ptuju. Kaki oče taki sin, kak župan, tak volilni imenik! Po pravici poteguje se oče Kolar za tretji nemški razred gotovo s tem namenom, da bi služil tisti v večjo izobrazbo sedanjih štajerčijanskih odbornikov in njihovih tajnic. Drugič več!

iz ptujske okolice. V ptujskem davkarskem uradu je že od nekdanj vse nemško bilo, kakor je še sedaj in kakor kaže sledeči slučaj: Nekoč prinesem davek od svojega zemljišča, najdem že polno ljudi, ki so davek prinesli, da že skoro prostora ne dobim. Ali glejte je uslužbenec, nič se jim ne mudi, prižigajo si cigarete in cigare, ubogi kmet pa ima delo doma, tam pa mora tako dolgo čakati, včasi od jutra do poldne. Pride pa

neka gospodična in reče »bite hern«, o takrat hitro odloži cigareto, jej hitro spiše, potem plača in gre, četudi je najzadnja prišla.

Kdo pa plačuje uradnike in uslužbence, ako ne vsi davkoplačevalci, in potem se ž njimi tako ravna! Ako bi kak tuj človek hotel kaj na ptujskem davkar-skem uradu plačati, moral bi dolgo iskati, predno bi našel tisti »k. k. Steueramt«, in potem dobro nemški znati, da bi se jih hitro rešil.

Na kolodvoru je ravno tako; kamor pogledam, je vse dajč. Človek bi mislil, da je najmanj v Berlinu. Kam to gre in kam bomo še prišli? Zdi se nam, da bomo morali Hrvate posnemati. Hrvatje so se madžarskega jarma otepli, na takšen način se bodo Slovenci nemčurskega. In sicer se to pri malem začne. Kje in kako, to se pa čita in piše v naših listih, namreč, ne podpirajmo nasprotnikov in zahtevajmo povsod odločno svoje pravice in red.

Davkoplačevalec.

Razne vesti.

Narodne pesmi za šolsko mladino. Izbral in uredil J. Žirovnik. Lastnik in založnik »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.« Natisnila »Učiteljska tiskarna«. Od znanega pedagoga in pevovodja Žirovnika je dobila slovenska ljudska šola lepo darilce z imenovano zbirko. S spretno roko in dobrim okusom je izbral Žirovnik lahke, nežne pesmice za nižjo stopnjo, in sicer narodne ter umetne, ki so pa postale že popolnoma last prepevajočega slovenskega ljudstva. — Žirovnik je ustregel gotovo najbolje slov. učiteljem in učiteljicam, ki imajo sedaj pred seboj priročno, dobro in mnogovrstno zbirko. Za prihodnje zvezke bi Žirovniku priporočali, naj izbere tudi nekaj pesmic, iz katerih diha ljubezen do slovenske in slovanske zemlje. Čehi, Nemci in Hrvati to imajo, mislimo torej, da je to tudi pri nas izvedljivo. Gosp. Žirovnik sam ve najbolje, kako vpliva navdušujoča pesen na mlada srca. Imenovani prvi zvezek toplo priporočamo našim učiteljem, slovenskim staršem in ljubiteljem naše mladine. Zbirka obsega 30 dvoglasnih pesmic na 40 straneh in stane samo 20 h.

Dohodki in stroški naše države. Državni dohodki zadnje leto znašajo 1891 milijonov kron, izdatki pa so proračunjeni ravno tako visoko, torej tudi 1891 milijonov kron. Čistega dohodka iz vseh davkov ima država 1071 milijonov. drugo porabi, da dobi ta znesek, torej na primor za uslužbence pri državnih železnicah, za delavce pri tobačnih tovarnah, solinah in vsakovrstnih drugih državnih podjetjih in napravah. Od čistih dohodkov porabi v tekočem letu 271 milijonov za vojaštvo. Povrh pa še za domobrance 69 milijonov, skupaj torej 340 milijonov. Od državnega dolga plača 372 mil. obresti in odplačila. Uprava, pravosodje, zakonodajstvo, vzdrževanje reda sploh stane državo na leto 193 mil. kron. Cesarski dvor dobi na leto 11 milijonov kron. Za gospodarske in socialne potrebe izda 143 milijonov. Citatelji naj si te številke zapomnijo, ker bomo večkrat o državi govorili.

Nova iznajba za vinogradnike. Ker je cena modri galici tako poskočila, je postalo škropljenje vinogradnikov prav druga stvar. Misliti so torej začeli, kako bi se ti stroški znižali. Neki dr. J. Schonn na Dunaju VI., Mollard ul. 60, kemik po poklicu, iznašel je novo sredstvo, »tenaks« imenovano. Od tega stane 1 kg le 68 v in zadostuje za 100 litrov vode. Apna se ne potrebuje celo nič. Očitno je, da je to sredstvo dosti ceneje. Zeleni je, da poskusi več vinogradnikov še letos to nadomestilo za dosedajno galico z apnom pomešano, da

izvemo čim preje, če je reš tenaks zanesljivo novo sredstvo zoper peronosporo ali strupeno roso. Drugod so se poskušnje baje dobro obnesle. Vsled tega priporočam to sredstvo v poskušnje društvo za varstvo avstr. vinogradnikov.

Slovenski vinogradniki, brigajte se za stvar!

Ervenice na Češkem so mesto kakor Ptuj in imajo poleg nemškega tudi zavedne češko prebivalstvo. Mestni zastop je še v nemških rokah. Čehi zahtevajo z vso odločnostjo češko šolo za svoje otroke in so to svojo zahtevo podprli z več sto podpisi. Sedaj pa zaigrizeni Nemci preganjajo vse tiste, ki so zahtevo podpisali. Nemški hišni posestniki so izgnali iz svojih hiš vse Čeha. Mnogo rodbin prenočuje pod prostim nebom, dokler si ne pomagajo na drug način a pri svoji zahtevi po narodni šoli še kljub temu neomajano vstrajajo. Slovenci po mestih in trgih, taki morajo biti pravi narodnjaki! Kedaj bomo mi začeli tak odločen boj?

Telo zanimivo spominsko tablico na svoja vojaška leta si je napravil nek šaljiv vojak na nemškem. Tekom svoje vojaške službe je naložil v vojašnici 8.500 bolh, prilepil jih na tablico ter tako napravil sledeči seveda nemški napis: »Kraljevi bavarski 3. infant. polk. 4. komp. V spomin na mojo vojaško službo 1885—1888. Mihael Metzger iz Nördlingen.« Napis iz bolh je baje prav lep in do sedaj se mu je od prilepljenih bolh odluščilo le 12.

Za zvišanje plač častnikom bo treba 7 do 8 milijonov K; Od teh odpade na Ogrsko 2.5 milijona. Pri višjih častnikih se temeljne plače ne zvišajo, temveč uvedejo triletnice. Pri štabnih častnikih se pri vsaki šarži ustanove dve plačilni stopnji, tako da bo vedno polovica štabnih častnikov v prvi, polovica pa v drugi stopnji. Generalske plače se le neznatno zvišajo. Stanarina se deloma šteje v pokojnino, a v ta namen se bo častnikom nekaj odtegovalo. Če pomislimo, da je stanje kmetskega stanu in malih obrtnikov zelo slabo, da vlada pomanjkanje in revščina skoraj povsod, potem moramo zahtevati, da naši poslanci nobenega zvišanja plač več ne prepustijo. Posebej pa imajo vojaški častniki svoje postrežnike i. t. d. skoraj zastonj, zato je nepotrebno vsako zvišanje.

Enkrat za vselej je treba povedati, da je to krivica nasproti kmetom, obrtnikom in delavcem. Ti vzdržujejo s svojim delom državo, tem je treba pomagati. Častniki in višji uradniki so plačeni dovolj. Za njihove nepotrebne pse, za zabavo po kavarnah i. t. d. ter za potratna stanovanja in ženske pa niso državni davki. Vsak človek ima pravico do poštenega življenja, da bi pa eni živeli v potratu, drugi pa v pomanjkanju in revščini, to na noben način ne gre.

Gospodarske vesti.

Streljanje proti toči.

Posebno pri nas Slovencih, a tudi po drugih listih se je zadnja leta veliko razpravljalo o streljanju proti toči. V Gornji Italiji je delala laška vlada po strokovnjaških navodilih večletne poskuse, tudi na Francoskem so se bavili s streljanjem proti toči in tudi avstrijska vlada je podpirala take poskuse s cenim smodnikom. Sedaj izjavljajo strokovnjaki, da so prišli po večletnih poskusih do prepričanja, da je streljanje brezuspešno. Na podlagi teh izjav je odrekla naša in laška vlada vsako nadaljno podporo v te svrhe. Smodnik se še dobiva po nizki ceni, a druga podpora ne. Torej s streljanjem ni nič. Kako obvarovati torej vinogradnika pred najhujšo nesrečo? Ne kaže drugo, kakor da se čim prej ustanove deželne zavarovalnice proti nezgodam, kjer bo mogoče zavarovanje po zelo nizkih pristojbinah in sicer obvezno. Drugega sredstva ni, kajti proti velikanskim naravnim silam je boj brezuspešen.

Vprašanja in odgovori.

Po „Kmetovalcu“, uradnem glasilu c. kr. kmetijske družbe kranjske prinašamo sledeča poučljiva vprašanja z odgovori:

Vprašanje: Od telice, ki je bila pred pol leta pripuščena, je začel odhajati s krvjo pomešan žlem. Telica je drugače popolnoma zdrava. Ali je to znamenje, da telica ni breja, in ali je res, kar sosedje trdijo, da je telica bolna na spolovilih?

Odgovor: Če se telici izceja krvav žlem, tedaj je prav gotovo na spolovilih bolna. Telica je bržkone breja, ker se ni prepojala, vendar je vprašanje, če ne izvrže ali če sploh donese živo tele. Pokličite živinozdravnika, ki telico preišče in Vam da navodilo, kako je z njo nadalje ravnati.

Vprašanje: Tele je dobilo dva dni po rojstvu na popku veliko bulo, ki jo sedaj že 14 dni mažem z laškim in terpentinovim oljem. Bula je sedaj rdeča in omehčana. Ali jo smem predreti? Tele je drugače zdravo.

Odgovor: Tele je bilo skoz popkovino okuženo po gliva, ki se nahajajo v hlevu, zlasti na stelji. Taka bula je vedno naravna, ker se lahko zastrupi kri po vsem životu, vsled česar tele pogine, zato je po možnosti skrbeti, da se bula hitro segnoji, potem jo je predreti in potem skrbno iztlačiti. Bula se najhitreje segnoji, če se nanjo poklada kolikor mogoče gorko kuhano laneno seme. Bulo dati predreti in potem rano izčistiti, je najbolje prepustiti živinozdravniku. Sicer sta pa ta bolezen in njeno zdravljenje prav natančno pojasnjena v knjigi »Soseda Razumnika govedoreja« na strani 114. Knjiga se dobiva pri naši družbi s poštnino vred za 1 K.

Vprašanje: Kako se najuspešneje preženo mravlje iz stanovanj in shramb?

Odgovor: Če se ne zasledi mraveljsko gnezdo, t. j. mravljišče, in se popolnoma ne uniči, potem vsa druga sredstva, t. j. lovljenje in uničevanje mravelj, ne izdajo veliko. Poiščite torej najprej mravljišče, kar je dostikrat seveda zelo težko, in ga uničite z vrelo vodo ali s petrolejem. Mravljišče se včasih nahaja pod tlemi in je v tem slučaju lesena tla odpreti. Včasih se nahaja mravljišče tudi pod obodom okna. Samoobsebi je umevno, da je skrbno zadelati vse špranje in tudi razpoke v zidu. Snaga je poglavitna reč in je imeti vse reči, ki gredo mravljam v slast, dobro zaprte. Na mestih, kamor zahajajo mravlje, je polagati navadne umivalne gobe, namočene s sladko vodo, in kadar se zbere na gobi in v gobi veliko mravelj, pa se vrže v vrelo vodo. V ta namen tudi dobro služi vota in suha kost, ki se znotraj potrese s sladkorjem. S tako kostjo se potem ravna kakor z gobo.

Vprašanje: Moji 8 tednov stari pujski, ki sem jih kupil, močno kašljajo in so grintavi. Kako naj zdravim grintave in kašljajoče pujske?

Odgovor: Vaši pujski menda ne bodo grintavi, marveč so mršavi in osiveli ali sajasti vsled neprimerne oskrbe ter kašljajo, ker so prehlajeni. To, kar Vi imenujete grintavost, je kožna bolezen, ki jo mladi prašiči dobe v temnih, zatohlih in nesnažnih hlevih, če nimajo prilike gibati se na prostem in ne dobivajo potrebne prsti, da bi jo mogli žreti. Pravilno oskrbovanje in krmljenje prašičev je najboljše zdravilo proti tej bolezni. Kako je s takimi prašiči ravnati, najdete opisano na strani 103 in 111 v knjigi »Soseda Razumnika prašičjereja«. Proti kašlju ni nič ukreniti ter je le paziti, da imajo živali primeren svinjak, ki ne pospešuje kašlja in ki ne povzroči nobenega prehlajenja.

Vprašanje: Ali je krone češpljevega drevja tudi tako obrezovati kakor jablanam?

Odgovor: Dokler češpljevo drevo ne rodi in je namen obrezovanju edino le vzgoja krone, je obrezovanje čisto preprosto in je edino na to gledati, da se doseže primerna oblika in da krona ni preveč košata, kajti češpljevo drevje le takrat rodi, če ima od vseh strani dovolj svetlobe in zraka. Pri vzgoji krone se reže samo z namero, vzgajati les. Ko je krona prirejena in ima drevo roditi, potem je nadaljno obrezovanje opustiti in se je omejiti le na trebljenje nepotrebnega lesa. Pripomniti je namreč, da češplja dela sad le na enoletnem lesu. Tu povedano velja le za visokodebelno drevje, dočim je obrezovanje in oblikovanje češpljevega drevja precej sestavljeno in težko.

Vprašanje: Moja dveletna žrebica ima krč v zadnjih nogah, ki se ji pri hoji veliko ne pozna, a v hlevu težko prestopi z mesta. Kaj je vzrok krču v konjskih nogah in kako ga je zdraviti?

Odgovor: Krč je posledica bolezni, oziroma izpremembe v žilah dovodnicah, ki povzroča zastajanje krvi in dela prikazen, ki jo imenujemo krč. Pri konju se krč kaj rad pojavlja vsled izprememb v omenjenih žilah na skočnem členu, od tega je ime krvni krak, pa tudi na žilah ob kosti piščali in na bielju. Krč je bolezen na konjskih nogah, ki z njo ni veliko napraviti, in če je sploh kakšna pomoč mogoča, more priti le od večjega živinozdravnika.

Vprašanje: Krava prvesnica ima spodaj po vampu polno bradavic, ravno tako velike ima na vimenu in popku, da ji za pol decimetra dol vise. Sosedje mu svetujejo, naj bi bradavice z žimo prevezal. Ali bi bilo to prav, oziroma, kako bradavice preženem?

Odgovor: Koža vsega života, in tudi sluzna, ima že od narave majhne bradavičice (papilone), ki se včasih iz kakega vzroka nenavadno povečajo. Taki vzroki morejo bit mehanski, kemijski ali posledica okuženja po glivah. Z ozirom na sestavo kože, kjer izrase bradavica, in na vrsto staničja, ki se iz nje bradavica dela, more ta biti zelo raznovrstna, je lahko trda (rožena), mehka, more se z vso spodnjo plastjo držati kože, ali pa tudi na rečju viseti. Iz tega sledi, da je preganjanje bradavic zelo različno. Rečjate bradavice se podvežejo z močno nitjo, dreto, žimo itd., vsled česar se posuše in odpadejo. Druge bradavice je odžigati s kako jedko rečjo, n. pr. s peklenkim kamenom ali s kako močno kislino, n. pr. z žvepleno ali solitrno. Zdravo kožo okoli bradavice je namazati s kako mastjo, da je jedka kislina ne ožge, in na bradavico je kaniti kapljico kisline. To delo je ponavljati, dokler bradavica ne izgine, in odmrle dele bradavice je sproti odstranjevati. Tisti, ki to delo vrši, naj pazi na svojo kožo in obleko, da se s kislino ne oškropi. Pri bradavicah, ki se delajo vsled okuženja, je vse ukreniti, da se kužnina ne prenaša.

Vprašanje: Kam je vložiti prošnjo za živinske semnje? Ali se mora semnjišče takoj prirediti in kakšno pristojbino je plačati za dovolitev semnje?

Odgovor: Prošnjo za živinske semnje je predložiti na podlagi sklepa v občinski seji na deželno vladu potom okrajnega glavarstva. Razen kolekov ni plačati nobene pristojbine. Semnjišče mora biti takoj prirejeno po predpisih, zlasti z ozirom na živinozdravniške razmere.

Vprašanje: Pri nas sadimo med koruzo buče, in dasi je poprej že njiva vsa pognojena, vendar bučam še posebej gnojimo. Ali bi ne kazalo bučam posebej gnojiti s kakim umetnim gnojilom?

Odgovor: Bučam je glavno gnojilo dušik in se dobro razvijajo ob samem hlevskem gnoju, če je dovolj vlage. Če je zemlja dovolj gnojna, potem privede razvoj buč do izredne velikosti večkratno zalivanje z vodo ob suhem vremenu, še uspešnejše pa je zalivanje buč s povreto in močno z vodo raztanjšano gnojnico. Izmed umetnih gnojil bi hodil v poštev čilski soliter, a njegova poreba se pri bučah ne izplača. Kadar se

njiva s hlevskim gnojem za turščico pognoji, gotovo ni napačno ta gnoj zboljšati s primerno primesjo fosforovskih in kalijevih umetnih gnojil. Ta gnojila bi tudi bučam koristila.

Vprašanje: Kakšno gnojenje je najbolj uspešno za mlado sadno drevje, ki je presajeno iz drevesnice na pust travnik?

Odgovor: Pri mladem drevju je v prvi vrsti skrbeti za čvrsto rast in tvorjenje trdega lesa. V to svrhu potrebuje drevo dušičnatih in kalijevih redilnih snovi. Zalivanje takega drevja pozno jeseni ob deževnem vremenu ali na sneg z gnojnico, ki ji je dodati kalijeve soli ali kajnita, je prav izborna gnojenje. S takim gnojenjem se ruša na travniku ne razkopava. Če naj pa mlado drevje dobro uspeva, se mora zemlja okoli njega obdelovati, t. j. prekopavati, da pride zrak do korenin. Če je zemlja okoli debela na ta način obdelovana, potem se more jeseni ali pozimi pognojiti tudi s hlevskim gnojem, ki se seveda podkoplje. Tudi hlevskemu gnoju je dobro pridejati kakega kalijevega gnojila, n. pr. pepela, kalijeve soli ali kajnita. Pozneje, ko ima drevo roditi, je potrebno dodajati tudi kakega fosforovega gnojila, ker to vpliva na razvoj cvetja in sadja.

Vprašanje: Kako je gnojiti krompirju s Tomasovo žlindro in s kajnitom, ali naj se podorje ali povrhu potrese?

Odgovor: Umetna gnojila h krompirju je tako rabiti, da se dobro z zemljo pomešajo, kar zlasti velja za Tomasovo žlindro, in torej štupanje po vrhu ni primerno. Krompirju spomladi nikakor ne smete gnojiti s kajnitom, ki ima v sebi snovi, ki so tej rastlini škodljive. Kajnit se mora že jeseni na dotično njivo potresti, ali je pa spomladi namesto njega vzeti kalijevo sol. Tudi namesto Tomasove žlindre Vam spomladi veliko bolj priporočamo superfosfat.

Listnica uredništva.

Gosp. J. ak. K. v B. Smešnici smo se zelo smejali, pa priobčiti je ne moremo, dopis smo priobčili. — Gosp. dr. B. v P. Hranimo in izročimo v inform. poslancem! — Za vrč: Obrnemo se na okr. šol. svet, odnosno nadzornika. — G. Jož. H. pri sv. Urb.: Hvala pristrčna, oglašite se z drugimi dopisi, volitve imamo za seboj. — Sv. Marjeta: kakor vidite, je bil dopis že prej od druge strani zaradi mosta in uravnave. — Drugim dopisnikom: kar je za naš list primerno, porabimo prej ali slej, le pišite kratko in jedrnat, vsako poročilo nas bo veselilo. — Slo mi in Pol en š ak. Dotični „Štajerčijanec“ ni vreden toliko prostora. Privoščimo ga Orniku!

Vojaška pisarna EMIL KOKSTEIN

Gradec, Stempfergasse 3, daje pojasnila, nasvete, prošnje, vloge, strokovnjaška mnenja itd. v vseh vojaških zadevah 10

Postavno zavarovano.

Edino pristi balzam
lekarne „Angela“ variha
A. THIERRY
v Pregradi pri Rogaški
Slatini.

Vsako ponarejanje kaznivo

Edino pristen je

THIERRYJEV BALZAM

z zeleno varstveno znamko z nuno 12 majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali velika specialna steklenica s patentnim zaklopom K 5[—].

Thierryjevo centifolijsko mazilo

za vse, še tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3⁶⁰. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej.

Te dve domači zdravili ste kot najboljši splošno znani in staroslavni.

Naslavlja naj se na

lekararja A. Thierry v Pregradi pri Rogatski Slatini.

Zaloge po skoro vseh lekarnah. Knjižice s tisoči izvornih zdravilnih pisem zastoj in poštnine ne prosto.

F. PAMM, Krakovo,
Zielonove ulice 3.
Razpošilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto bogato ilustr. cenike o urah, zlatini, srebrni, orodju in godalnih.

Južnoštajerska hranilnica v Celju Narodni dom

za katero jamčijo okraji: Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vranksko za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog 4,000.000. K.

Hranilnica posluje s strankami vsak torek in petek dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt vsak dan ob navadnih uradnih urah. Hranilne vloge obrestuje po 4 odstotke in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica rentni davek sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe isti popolnoma nad 4 odstotke obresti.

Izposojuje pa od dne 1. januarja leta 1905 na zemljiško varnost po 4 tri četrt odstotkov, občinam, korporacijam navedenih petih okrajev po 4 in pol odstotkov obresti.